

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 257/2017-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. apríla 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 1 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Obvodného oddelenia Policajného zboru Košice-Staré Mesto a Okresnej prokuratúry Košice I v trestnej veci vedenej pod ČVS: ORPZ-KE-OPP5-243/2016-N a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. marca 2017 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 1 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Obvodného oddelenia Policajného zboru Košice-Staré Mesto (ďalej len „policajný orgán“) a Okresnej prokuratúry Košice I (ďalej len „okresná prokuratúra“) v trestnej veci vedenej pod ČVS: ORPZ-KE-OPP5-243/2016-N, ktorej predmetom je skrátene vyšetovanie pre trestný čin nezaplattenia dane a poistného podľa § 278 Trestného zákona.

Zo sťažnosti a z jej príloh sa dá usudzovať, že sťažovateľ je podozrivý zo spáchania trestného činu nezaplattenia dane a poistného podľa § 278 Trestného zákona. Zo sťažnosti ale nevyplýva, že by sťažovateľovi už bolo v tejto trestnej veci vznesené obvinenie. Sťažovateľ uvádza, že 15. decembra 2016 „*bol ako svedok predvolaný na výsluch v trestnej veci Nezaplattenia dane a poistného podľa § 278 ods. 1/ Trestného zákona.*“. Podľa sťažnosti policajný orgán 6. februára 2017 vyzval sťažovateľa v zmysle § 89 ods. 3 s poukazom na § 89 ods. 1 Trestného poriadku na vydanie účtovnej agendy daňového subjektu [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ].

Zo sťažnosti taktiež vyplýva, že sťažovateľ podal 23. decembra 2016 Okresnému súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) návrh na vyhlásenie konkurzu a povolenie oddlženia; konanie o jeho návrhu je vedené pod sp. zn. 26 K 71/2016, pričom jeho súčasťou je aj pohľadávka Sociálnej poisťovne voči sťažovateľovi, vo vzťahu ku ktorej je (zrejme) vedené vyšetovanie. Okresný súd uznesením sp. zn. 26 K 71/2016 zo 6. februára 2017 odmietol návrh sťažovateľa na vyhlásenie konkurzu, pričom sťažovateľ podal proti označenému voči uzneseniu okresného súdu sťažnosť, o ktorej nebolo dosiaľ rozhodnuté.

Sťažovateľ podal policajnému orgánu 17. januára 2016 „*podnet na zastavenie trestnej veci z dôvodu podania návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka*“, pričom poukázal na to, že podal okresnému súdu návrh na vyhlásenie konkurzu na svoju osobu, a zároveň argumentoval, že po vyhlásení konkurzu sa prerušujú všetky súdne a iné konania a už začaté exekučné konania sa vyhlásením konkurzu zastavujú. Z tohto dôvodu sa sťažovateľ domáhal, aby bolo vyšetovanie „*pozastavené*“ až do právoplatného skončenia súdneho konania o jeho návrhu na vyhlásenie konkurzu a povolenie oddlženia fyzickej osoby vedeného okresným súdom pod sp. zn. 26 K 71/2016.

Podľa sťažovateľa policajný orgán a okresná prokuratúra vykonávajúca dozor nad predmetnou trestnou vecou porušili jeho ústavou a dohovorom garantované práva tým, že „... vedú voči mojej osobe skrátene vyšetrovanie v trestnej veci Nezaplatenia dane podľa § 278 tr. z. pre nezaplatenie poistného Sociálnej poisťovni a tým, že v prípravnom konaní v trestnej veci číslo ORPZ – KE – OPP5 – 243/2016 – N vedenom voči mojej osobe pokračovali v konaní výzvou na predloženie veci zo dňa 6. 2. 2017 a to aj napriek tomu, že konanie vedené na Okresnom súde Košice I sp. zn. 26 k/71/2017 o predbežnej otázke, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie vo veci nebolo skončené a tým, že nedodržali zákonné lehoty a podľa zápisnice o výsluchu svedka tým, že ma vypočúvali ako svedka...“.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol tak, že vysloví porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 1 a čl. 49 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom policajného orgánu a okresnej prokuratúry v trestnej veci vedenej pod ČVS: ORPZ-KE-OPP5-243/2016-N, zakáže im pokračovať v porušovaní označených práv a obnoví stav pred porušením. Sťažovateľ sa tiež domáha priznania primeraného finančného zadost'učinenia v sume 10 000 €.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona

o ústavnom súde. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Sťažovateľ namieta, že postupom policajného orgánu a okresnej prokuratúry v trestnej veci vedenej pod ČVS: ORPZ-KE-OPP5-243/2016-N došlo k porušeniu jeho ústavou a dohovorom garantovaných práv, hoci z obsahu sťažnosti ani z predložených príloh nevyplýva, že by mu bolo vznesené obvinenie; zo sťažnosti sa dá usudzovať, že sťažovateľ je v postavení svedka, pričom je zároveň podozrivý zo spáchania trestného činu.

V nadväznosti na uvedené skutkové okolnosti ústavný súd poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (porovnaj m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013).

Súčasťou ustálenej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu.

Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Zo sťažnosti ani z priloženej dokumentácie nevyplýva, že by sa sťažovateľ so svojimi námietkami proti postupu policajného orgánu obrátil na okresnú prokuratúru, ktorá vykonáva dozor nad postupom policajného orgánu v trestných veciach, t. j. pred podaním sťažnosti ústavnému súdu nevyčerpal žiadny opravný prostriedok alebo iný právny prostriedok nápravy, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

V nadväznosti na uvedený skutkový záver ústavný súd poukazuje na ustanovenia § 210 a § 230 ods. 1 Trestného poriadku, z ktorých vyplýva, že sťažovateľ mal a stále má k dispozícii právne prostriedky ochrany svojich práv proti namietanému postupu policajného orgánu v trestnej veci vedenej pod ČVS: ORPZ-KE-OPP5-243/2016-N.

Podľa § 210 Trestného poriadku obvinený, poškodený a zúčastnená osoba majú právo kedykoľvek v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania žiadať prokurátora, aby bol preskúmaný postup policajta, najmä aby boli odstránené priet'ahy alebo iné nedostatky vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní. Policajt musí žiadosť prokurátorovi bez meškania predložiť. Prokurátor je povinný žiadosť preskúmať a o výsledku žiadateľa upovedomiť.

Podľa § 230 ods. 1 Trestného poriadku dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní vykonáva prokurátor.

Ústavný súd ďalej poznamenáva, že aj v prípade, ak by bolo sťažovateľovi policajným orgánom vznesené obvinenie zo spáchania trestného činu nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 Trestného zákona, bude mať možnosť všetky ním uvádzané

námietky uplatniť v sťažnosti proti uzneseniu policajného orgánu o vznesení obvinenia (teda, že trestné konanie malo byť prerušené do skončenia konania o návrhu na vyhlásenie konkurzu, že neboli zachované lehoty, že bol ako svedok vypočúvaný v rozpore so zákonom), o ktorej je príslušná rozhodnúť okresná prokuratúra. Navyše o prípadnej obžalobe v trestnej veci rozhodujú všeobecné sudy, pričom v konaní pred všeobecnými súdmi majú všetky osoby, proti ktorým bola podaná obžaloba, celý rad ďalších právnych prostriedkov ochrany svojich práv podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že je neprípustné, aby rozhodoval o sťažnosti sťažovateľa, ktorou vyjadruje nespokojnosť s postupom policajného orgánu v trestnej veci vedenej pod ČVS: ORPZ-KE-OPP5-243/2016-N, v ktorej vystupoval ako svedok, pričom mu (zatiaľ) nebolo vznesené ani obvinenie. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2017